

DLI-NOTAT

15. januar/EL

Et sammenhængende sæt indikatorer og benchmarks til overvågning af udviklingen i retning af opfyldelse af Lissabon-målene indenfor uddannelse

Kommissionen fremlagde den 21. februar 2007 en meddelelse indeholdende forslag til nye indikatorer på uddannelsesområdet. Indikatorerne skal supplere de generelle indikatorer for Lissabonstrategien og de fem benchmarks for uddannelse¹ og skal erstatte de 29 indikatorer, som - sammen med de 5 benchmarks - er blevet brugt til at overvåge udviklingen i retningen af de 13 detaljerede mål i Uddannelse og erhvervsuddannelse 2010. Arbejdet med indikatorerne har stået på siden rådsmødekonklusionerne fra d. 24. maj 2005 og er blevet til på baggrund af arbejdet i 'the Standing Group on Indicators and Benchmarks' (SGIB) og de otte arbejdsgrupper², i samarbejde med Kommissionen.

I meddelelsen gennemgås de 20 indikatorer, de uddannelsespolitiske områder indikatorerne er tiltænkt at belyse, samt de datakilder man vil benytte til dette.

Centrale politikområder

Forslaget er struktureret omkring otte såkaldte 'centrale politikområder' som knytter sig til Lissabonstrategiens prioritetsområder for uddannelse. De otte centrale politikområder er:

- 1) Lige muligheder for alle på uddannelsesområdet
- 2) Fremme af effektivitet inden for uddannelse
- 3) Realisering af livslang læring
- 4) Nøglekompetencer blandt unge
- 5) Modernisering af skoleundervisningen
- 6) Modernisering af erhvervsuddannelsen (København-processen)
- 7) Modernisering af den videregående uddannelse (Bologna-processen)
- 8) Beskæftigelsesegnethed.³

De centrale politikområder knytter sig hver især til en eller flere af de 20 indikatorer kaldet kerneindikatorer. En kerneindikator kan således i nogle tilfælde beskrive flere politikområder. På områderne 1, 2, 6, 8 vil kerneindikatorerne blive suppleret med *sammensatte indikatorer* eller *kontekstindikatorer*, som skal udarbejdes senere. Der er i forslaget ingen uddybende forklaring på hvad forskellen er på en kontekstindikator eller sammensat indikator og en kerneindikator .

Kerneindikatorer

Flere af de 20 kerneindikatorer er gengangere fra de 29 man har brugt i 2004-2006. Disse står i det følgende med **fed**. De 20 kerneindikatorer er:

¹ 1) Højest 10% personer med kort skolegang, 2) Et fald på mindst 20 % i andelen af elever med ringe læsefærdigheder, 3) Mindst 85 % af de unge bør have færdiggjort en uddannelse på gymnasieniveau, 4) En stigning på mindst 15 % i antallet af færdiguddannede inden for matematik, naturvidenskab og teknologi med en samtidig reduktion af den kønsmæssige skævhed, 5) 12,5 % af den voksne befolkning bør deltage i livslang læring

² Se bilag 1 for en kort gennemgang af SGIB, de otte arbejdsgrupper og det tidligere arbejde med indikatorer.

³ Kom (2007) 61 endelig, side 3-4

DLI-NOTAT

- 1) **Deltagelse i førskoleundervisning**
- 2) Specialundervisning
- 3) **Personer med kort skolegang**
- 4) **Læsefærdigheder, matematik og naturvidenskab**
- 5) Sprogkundskaber
- 6) Ikt-færdigheder
- 7) Medborgerkompetencer
- 8) Læringskompetencer
- 9) **Unge, der har afsluttet en uddannelse på gymnasieniveau**
- 10) Skoleforvaltning
- 11) Skoler som lokale læringscentre med mange formål
- 12) Faglig udvikling af lærere og undervisere
- 13) Inddeling af uddannelsessystemerne i grupper
- 14) **Personer med en videregående uddannelse**
- 15) **Mobilitet på tværs af grænserne blandt studerende på videregående uddannelser**
- 16) **Voksnes deltagelse i livslang læring**
- 17) Voksnes færdigheder
- 18) **Befolkningens uddannelsesniveau**
- 19) **Investeringer i uddannelse**
- 20) Afkast af investeringer i uddannelse

Flere af indikatorerne er noget tvetydige, og det fremgår ikke klart hvordan de skal benyttes. Det står således ikke helt klart, hvordan man vil kvantificere i hvor høj grad skoler er *lokale læringscentre med mange formål* osv. De fleste af indikatorerne har dog rod i specifikke dokumenter eller rådsmødekonklusioner. I det følgende findes en gennemgang af hvordan kerneindikatorerne spiller sammen med de centrale politikområder.

Centrale politikområder og deres tilknyttede indikatorer.

1. Lige muligheder for alle på uddannelsesområdet

- deltagelse i førskoleundervisning (indikator nr. 1)
- specialundervisning (2)
- personer med kort skolegang (3)

Dataene vil blive analyseret efter en opdeling i køn, alder og socioøkonomisk baggrund. En sammensat indikator vedrørende *inddeling af uddannelsessystemerne i grupper* (13) fastsat på baggrund af data fra Eurydice, skal benyttes til at se på betydningen af strukturelle og institutionelle forskelle mellem uddannelsessystemerne. Der vil samtidig blive arbejdet på udviklingen af en sammensat indikator for *Lige muligheder for alle*.

2. Fremme af effektivitet inden for uddannelse

- investeringer i uddannelse (19)⁴

⁴ med særlig fokus på offentlige og private investeringer i videregående uddannelse.

DLI-NOTAT

Der vil blive arbejdet på udviklingen af en sammensat indikator vedrørende investeringseffektivitet

3. Realisering af livslang læring

- Voksnes deltagelse i livslang læring (16)
- Voksnes færdigheder (17)⁵
- Unge, der har afsluttet en uddannelse på gymnasieniveau (9)

4. Nøglekompetencer blandt unge

- Læsefærdigheder, matematik og naturvidenskab (4)
- Sprogkunderskaber (5)
- Ikt-færdigheder (6)
- Medborgerkompetencer (7)
- Læringskompetencer (8)

5. Modernisering af skoleundervisningen

- Personer med kort skolegang (3)
- Skoleforvaltning (10)
- Skoler som lokale læringscentre med mange formål (11)
- Faglig udvikling af lærere og undervisere (12)

6. Modernisering af erhvervsuddannelsen

- Unge, der har afsluttet en uddannelse på gymnasieniveau (9)⁶
- Inddeling af uddannelsessystemerne i grupper (13)

Der vil blive arbejdet på en kontekstindikator vedrørende erhvervsfaglig videre- og efteruddannelse, som skal kaste lys over, hvilken rolle virksomhederne spiller med hensyn til deres arbejdstageres deltagelse i erhvervsfaglige videre- og efteruddannelse og finansiering heraf.

7. Modernisering af den videregående uddannelse

- Personer med en videregående uddannelse (14)
- mobilitet på tværs af grænserne blandt studerende på videregående uddannelser (15)
- investeringer i uddannelse (19)

8. Beskæftigelsesegnethed

- Befolkningens uddannelsesniveau (18)
- Voksnes færdigheder (19)
- Afkast af investeringer i uddannelse (20)

Yderligere oplysninger om unges indtræden på arbejdsmarkedet forventes senere. Arbejdet med udviklingen af en sammensat indikator vil blive iværksat

⁵ Disse to skal tilsammen muliggøre en analyse af adgangen til og deltagelse i uddannelse hos forskellige aldersgrupper.

⁶ opdelt efter de forskellige erhvervsuddannelser

DLI-NOTAT

Dataindsamling

Til støtte for sættet af indikator og benchmarks skal anvendes data som kommer fra det europæiske statistiske system (EES) og fra nye undersøgelser eller andre internationale undersøgelser. Dette omfatter blandt andet UNESCO's, OECD's og Eurostats årlige opgørelser, samt de mere specifikke 'Continuous Vocational Training Survey (CVTS)' og 'Adult Education Survey'. Disse kilder skal levere data til følgende indikatorer: *deltagelse i førskoleundervisning* (1), *iktfærdigheder* (6), *personer med en videregående uddannelse* (14), *mobilitet på tværs af grænserne blandt studerende på videregående uddannelser* (15), *voksnes deltagelse i livslang læring* (16) og *investeringer i uddannelse* (19).

Disse specifikke undersøgelser skal suppleres med generelle informationskilder som f.eks. arbejdsstyrkeundersøgelsen, EU's indkomst- og levevilkårsundersøgelse (EU Survey on Income and Living Conditions (SILC)), ad hoc moduler såvel som husstands- og virksomhedsundersøgelser. Disse kilder skal levere data til følgende indikatorer *personer med kort skolegang* (3), *ikt-færdigheder* (6), *unge, der har afsluttet en uddannelse på gymnasieniveau* (9), *voksnes deltagelse i livslang læring* (16), *befolkningens uddannelsesniveau* (18) og *afkast af investeringer i uddannelse* (20). Muligheden for at indsamle data om *specialundervisning* (2)

Det er desuden meningen, at man skal kunne anvende nationale data i fremtiden, når de nationale systemer for udviklingen af disse er bedre udviklet. Dette vil foregå i regi af ESS og skal levere data til følgende indikatorer: *skoleforvaltning* (10), *skoler som lokale læringscentre med mange formål* (11), *faglig udvikling af lærere og undervisere* (12) og *inddeling af uddannelsessystemerne i grupper* (13)

OECD's PISA skal levere data til indikatoren vedrørende *læsefærdigheder, matematik og naturvidenskab* (4) og TALIS skal levere data til *faglig udvikling af lærere og undervisere*. Kommissionen vil udvikle systemer for indsamling af data til *sprogkundskaber* (5)

Hele meddelelsen (15 sider) kan ses på:

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2007/com2007_0061en01.pdf